

نحوه محاسبه حق بیمه اضافه مشاغل سخت و زیان آور

مشاغل سخت و زیان آور با تایید کمیته بررسی، مشمول مزایایی در مدت سابقه کار و همچنین مزایایی برای کارگاه هایی با طرح طبقه بندی مشاغل می شود. آیا می دانید حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور چند درصد است؟ با مطالعه این مقاله با میزان و نحوه محاسبه حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور به طور کامل آشنا خواهید شد.

نحوه تعیین سخت و زیان آور بودن مشاغل

کارهای سخت و زیان آور به کارهایی اطلاق می شود که عوامل فیزیکی، شیمیایی و یا مکانیکی آن ها و همچنین شرایط بیولوژیکی محیط کار برای کارگران غیر استاندارد بوده است. در طی زمان کارگر با کار در چنین محیطی تنش متحمل ضرر های جسمی و روانی می شود. در این موارد با تمهیداتی بصورت فنی، مهندسی و یا بهداشتی تا حدودی از عوارض و بیماری های ناشی از این مشاغل کاسته و یا در برخی موارد حذف می شود.

طبق ماده ۲ آیین نامه اجرایی، سخت و یا زیان آور بودن مشاغل با توجه به سوابق و شرایط محیط کار توسط کارشناسان کمیته تامین اجتماعی استان مشخص می گردد. وزارت بهداشت، کارفرما، وزارت کار و امور اجتماعی و صندوق تامین اجتماعی از جمله افراد کمیته بررسی هستند. لازم به ذکر است، جهت تعیین سخت و زیان آور بودن مشاغل کارگر باید درخواست بدهد در غیر اینصورت جز مشاغل سخت محسوب نمی شود. در مواردی که کارگر بعد از گذشت چند ماه یا چند سال تازه متوجه سخت و زیان آور بودن شغلش شود، می تواند با توجه به استفسار به قانون مشاغل سخت و زیان آور که در تاریخ ۹۰/۰۶/۹ در مجلس تصویب شد، امکان تطبیق مشاغل سخت و زیان آور را دارد.

طبق ماده ۸۳ قانون کار انجام کارهای سخت و زیان آور، کار اضافی و خطرناک برای تمامی کارگران نوجوان بین سن ۱۵ تا ۱۸ سال ممنوع است، مشاهده و گزارشات مشابه در این زمینه کارفرما را با مشکلات جدی روبرو می کند.

دسته بندی مشاغل سخت و زیان آور

مشاغل سخت و زیان آور به دو گروه الف و ب تقسیم می شود. که در ادامه هر یک از دسته بندی های مشاغل سخت و زیان آور را به ریز توضیح می دهیم .

- **گروه الف:** مشاغلی که دارای صفت سخت و زیان آوری با ماهیت شغلی وابسته است که با بکارگیری تمهیدات ایمنی و بهداشتی توسط کارفرما می توان سختی و زیان آوری را حذف نمود.
- **گروه ب:** مشاغلی با ماهیت سخت و زیان آور که با تمهیدات ایمنی و بهداشتی و تدابیر فنی توسط کارفرمایان صفت سخت و زیان آور آن ها تا حدودی کنترل می شود ولی از بین نمی رود.

تمامی تعطیلات هفتگی و تعطیلات رسمی به عنوان سابق کار برای مشاغل سخت و زیان آور محسوب می شود.

در مواردی که کارگران اداری در کارگاه هایی که آلاینده های محیطی بالایی داشته باشند، کار کنند می توانند بعد از بررسی بیش از حد مجاز بودن آلاینده های، از مزایای مشاغل سخت استفاده کنند. چنانچه درخواست شان و سط کمیته رد شود، از ناحیه کمیته تجدید نظر استان قابل پیگیری و تجدید نظر خواهد بود. در صورت پذیرفته نشدن اعتراض از طریق دیوان عدالت اداری قابل پیگیری است.

شرایط بیمه برای مشاغل سخت و زیان بار

طبق بخش بند (ب) تبصره ۲ بازنشستگی در کارهای سخت و زیان آور، زودتر از موعد است. برای درخواست بازنشستگی می بایست ۲۰ و یا ۲۵ سال بصورت متناوب با اشتغال در کارهای سخت و زیان آور بدون شرط سنی درخواست خود را در سامان تامین اجتماعی استان اعلام کنند. مبنای پرداخت بازنشستگی، میزان سابقه کار کارگر است و در صورت بازنشستگی زودتر از موعد به نسبت سابقه کار کارگاه از مزایای مذکور برخوردار می شوند.

حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور چند درصد است؟

طبق ماده ۱۴ و ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی کارفرما می بایست پس از احراز شرایط بازنشستگی، مبلغ چهار درصد (۰.۴٪) میزان مستمری بیمه شده نسبت به سنوات اشتغال او به طور یک جا به سازمان بدهد. میزان حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور به میزان مستمری بیمه شده ارتباط دارد.

فرمول محاسبه حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور

برای آشنایی با نحوه محاسبه حق بیمه مشاغل سخت لازم است به قانون ماده ۵۲ و ۶۵ قانون کار مزایایی برای افرادی با مشاغل سخت و زیان آور پیش بینی شده است، مراجعه نمایید. در مواردی که کارگاه دارای طرح طبقه بندی مشاغل باشد، با توجه به ماهیت شغل و محیط کار فوق العاده سختی کار تعلق می گیرد. بنابراین نحوه محاسبه حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور بصورت زیر می باشد.

(فرمول محاسبه حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور برابر است با میانگین ۱۲ ماه (یا آخرین ماه) * ۰.۴٪ * کل سنوات مشمول سخت و زیان آور) + (مستمری استحقاقی * ۰.۴٪ * سنوات سخت و زیان آور)

لازم به ذکر است طبق ماده ۶۱ قانون کار اضافه کاری برای کارگران شبانه و یا کارهای سخت و زیان آور ممنوع است.

مرخصی کارهای سخت و زیان آور

طبق قانون وجهی با عنوان سختی کار وجود ندارد. تنها با توجه به طرح طبقه بندی مشاغل پرداخت فوق العاده سختی کار قابل اعمال است. طبق قانون ماده ۶۵ قانون کار، مرخصی سالیانه افراد با مشاغل سخت و زیان آور بیشتر از افراد شاغل در مشاغل دیگر است و طبق این قانون برابر ۵ هفته در سال است. لازم به ذکر است برای استفاده از این مرخصی طی سال در دو نوبت و حداقل در پایان هر شش ماه صورت می گیرد. مرخصی فوت، ازدواج، استعلاجی، مادر و فرزندان به مدت ۳ روز با دریافت دستمزد مشمول کارهای سخت و زیان آور هم می شود. در هیچ یک از مرخصی های مذکور توالی کار از بین نمی رود.

وظیفه کارفرمایان مشاغل سخت و زیان آور

کارفرمایان کارگاه های دایر بعد از تشخیص اینکه کارگاه شان جز سخت و زیان آور است، مکلفند ظرف دو سال از تاریخ ابلاغ تصمیم قطعی کمیته یا شورا حسب مورد نسبت به ایمن سازی عوامل و شرایط محیط کار مطابق حد مجاز و استانداردهای مشخص شده در قانون کار و آیین نامه های مربوط (مصوب شورای عالی حفاظت فنی) و سایر قوانین موضوعه در این زمینه اقدام و صفت سخت و زیان آوری مشاغل موضوع بند "الف" ماده (۱) را حذف و نتیجه را کتباً به کمیته بدوی موضوع ماده (۸) این آیین نامه برای بررسی و تایید گزارش نمایند.